

	Akademia Sztuki w Szczecinie	
	kierunek:	Wokalny
	kierunek:	Wokalistyka
	specjalność:	Śpiew solowy
	poziom:	Studia I stopnia (licencjackie)
	forma:	Stacjonarne
	profil:	ogólnoakademicki

SYLABUS

A. Informacje ogólne					
nazwa przedmiotu	FORTEPIAN	kod	SM.W.I.B5	BLOK PODSTAWOWY	
prowadzący	as. Krzysztof Figiel mgr Rafał Kowalczyk st. wykł. Elżbieta Heńska mgr Olga Bila mgr Olga Bilas mgr Irina Palyvoda mgr Dominik Wizjan mgr Rafał Urbanek			e-mail	rafal.kowalczyk@akademiasztuki.eu
rok	I - II	semestr	1, 2, 3, 4	punkty ECTS	2+2+2+2 (8)
typ przedmiotu	obowiązkowy			język wykładowy	polski
liczba godzin	wykłady			suma	60
	ćwiczenia				
	warsztaty				
	indywidualne	15+15+15+15			

B. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji

Umiejętność gry na fortepianie w stopniu średnim (5-8 lat nauki).

C. Informacje dotyczące celów przedmiotu

C1 - doskonalenie warsztatu pianistycznego, C2 - rozwijanie wrażliwości artystycznej, wyobraźni muzycznej i pamięci, C3 - kształcenie umiejętności samodzielnej, efektywnej pracy na instrumencie w zakresie elementarnego przygotowania utworu: zapis nutowy, dynamika, artykulacja, aplikatura, agogika, C4 - kształcenie poczucia właściwej interpretacji i wykorzystywania w tym celu odpowiednich środków wyrazu muzycznego, C5 - kształtowanie osobowości muzycznej, C6 - uformowanie bazy warsztatowej dla potrzeb innych przedmiotów, C7 - wdrażanie do podejmowania prób interpretacji z uwzględnieniem formy i stylu, C8 - zachęcanie do wykorzystywania wiadomości teoretycznych podczas pracy nad utworem np. analiza harmoniczna i formalna wybranego fragmentu, C9 - czytanie a'vista i transpozycje,
C10 - zaznajomienie z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie, C11 - rozwijanie i doskonalenie umiejętności akompaniowania, C12 - gra zespołowa - kameralistyka.

D. Efekty kształcenia dla przedmiotu (EK) (opis osiągnięć studenta po ukończeniu przedmiotu)		Efekty kierunkowe	efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji wg. Rozporządzenia MNiSW
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
W1	podstawowe zasady dotyczące realizacji prac artystycznych w zakresie wokalistyki	WOK1_WG02	P6S_WG
W2	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	WOK1_WG04	P6S_WG
W3	kontekst związany z publikacjami dotyczącymi historii muzyki, historii wokalistyki oraz literatury muzycznej	WOK1_WK03	P6S_WK
W4	style w sztuce muzycznej i związane z nimi tradycje twórcze i odtwórcze zwłaszcza z zakresu wokalistyki	WOK1_WK04	P6S_WK
W5	tendencje rozwojowe z zakresu sztuki muzycznej i wokalistyki	WOK1_WK05	P6S_WK
W6	powiązania i zależności między teoretycznymi i praktycznymi elementami programu studiów wykorzystując wiedzę z fonetyk języków obcych, historii muzyki, zasad muzyki, podstaw gry aktorskiej, fizjologii narządu głosu, dykcji i recytacji	WOK1_WK07	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
U1	formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z wokalistyką	WOK1_UW02	P6S_UW
U2	tworzyć i realizować własne, wokalne koncepcje artystyczne oraz dysponować umiejętnościami niezbędnymi do ich wyrażenia	WOK1_UW03	P6S_UW

U3	biegle słuchowo rozpoznawać materiał muzyczny, zapamiętywać go i operować nim	WOK1_UW04	P6S_UW
U4	wykonywać reprezentatywny repertuar związany z wokalistyką oraz w podstawowym zakresie interpretować utwory reprezentujące różne style muzyczne, a także przekazywać dzieło muzyczne w pełni – jego materiał dźwiękowy, formę i zawarte w nim idee	WOK1_UW05	P6S_UW
U5	realizować własne działania artystyczne oparte na zróżnicowanych stylistycznie koncepcjach wynikających ze swobodnego i niezależnego wykorzystywania wyobraźni, intuicji i emocjonalności	WOK1_UW06	P6S_UW
U6	stosować formy zachowań związane z publicznymi prezentacjami własnych dokonań artystycznych	WOK1_UK05	P6S_UK
U7	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	WOK1_UO01	P6S_UO
U8	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	WOK1_UU01	P6S_UU
U9	korzystać z umiejętności warsztatowych umożliwiających realizację własnych koncepcji artystycznych oraz stosować efektywne techniki ćwiczenia tych umiejętności, umożliwiające ciągły ich rozwój przez samodzielną pracę	WOK1_UU02	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
K1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	WOK1_KK01	P6S_KK
K2	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	WOK1_KK02	P6S_KK
K3	efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, emocjonalności, zdolności twórczego myślenia i twórczej pracy w trakcie rozwiązywania problemów, elastycznego myślenia, adaptowania się do nowych i zmieniających się okoliczności oraz kontrolowania swoich zachowań w warunkach związanych z publicznymi prezentacjami	WOK1_KK03	P6S_KK
K4	samodzielnego podejmowania niezależnych prac, wykazując się umiejętnością zbierania, analizowania i interpretowania informacji, rozwijania idei i formułowania krytycznej argumentacji oraz wewnętrzną motywacją i umiejętnością organizacji pracy	WOK1_KR01	P6S_KR

D1. Treści programowe					
wykład			ćwiczenia		
semestr I					
typ	temat	Liczba godz.	typ	temat	Liczba godz.
Wk			Ćws	1.Dbłość o prawidłową postawę przy instrumencie oraz swobodną pracę rąk. 2. Wdrażanie uniezależnienia pracy ręki prawej i lewej. 3. Zwiększanie jakości w grze legato, staccato. 4. Zwiększenie biegłości technicznej – granie w tempach średnich. 5. Doskonalenie techniki gry prostych ornamentów.	15
				6. Frazowanie z uwzględnieniem dynamiki. 7. Różnicowanie planów dźwiękowych na melodię i akompaniament. 8. Umiejętność posługiwania się pedałami. 9. Świadome kształtowanie jakości dźwięku. 10. Czytanie a`vista. 11.Transpozycja.	
semestr II					
typ	temat	Liczba godz.	typ	temat	Liczba godz.

Wk			Ćws	1. Rozwijanie techniki gry: - techniki palcowej (gra w szybszych tempach) - włączanie do gry podwójnych dźwięków i akordów - granie trudniejszych ornamentów. 2. Kształtowanie strony muzycznej utworu: - operowanie dłuższymi frazami - operowanie płaszczyznami dynamicznymi w obu rękach - zwiększanie sprawności operowania pedałami - samokontrola swojej gry (słuchanie) 3. Granie kameralne oraz akompaniament. 4. Czytanie a`vista krótkich utworów z wykorzystaniem zdobytej wiedzy muzycznej. 5. Wdrażanie umiejętności samodzielnego przygotowania tekstu muzycznego. 6. Transpozycja.	15
semestr III					
typ	temat	Liczba godz.	typ	temat	Liczba godz.

Wk			Ćws	1. Swobodne operowanie aparatem gry. 2. Doskonalenie techniki gry - zwiększanie biegłości palców – osiągnięcie temp umiarkowanych i szybkich - doskonalenie ornamentyki zgodnie z wymogami stylów - plastyczne operowanie planami dźwiękowymi. 3. Kształtowanie strony wyrazowej utworu - dojrzałość frazowania - stosowanie artykulacji ,dynamiki ,tempa zgodnie z wymogami stylu - uwrażliwienie na jakość dźwięku - nadanie właściwego charakteru utworowi. 4.Czytanie a vista i transpozycja. 5. Pogłębianie umiejętności samodzielnego przygotowania tekstu muzycznego. 6. Gra utworów kameralnych, akompaniament. 7. Organizowanie koncertów związane z indywidualnymi zainteresowaniami studentów (nieobowiązkowe)	15
semestr IV					
typ	temat	Liczba godz.	typ	temat	Liczba godz.

			Ćws	1. Swobodne korzystanie z osiągnięć technicznych: - uzyskiwanie biegłości temp końcowych w zależności od możliwości studenta, - dobra jakość stosowanej artykulacji. 2. Doskonalenie interpretacji utworu z zastosowaniem artykulacji, dynamiki, agogiki, z kształtowaniem dźwięku zgodnie ze stylem i formą utworu. 3. Rozwijanie cech samodzielności pracy własnej przy przygotowywaniu utworów.	15
				4. Pogłębianie poczucia odpowiedzialności za jakość wspólnego muzykowania.	

D2. Powiązanie z badaniami naukowymi/artystycznymi (dot. studiów II st.)

Temat zadania badawczego/nazwa projektu: Nie dotyczy.

Sposób zapewnienia udziału studentów w prowadzonych badaniach: Nie dotyczy.

E1. Literatura obowiązkowa

W.Chmielewska, *Z zagadnień nauczania gry na fortepianie*, Kraków 1963

H.Neuhaus, *Sztuka pianistyczna*, Warszawa 1970

A.Foldes, *ABC pianisty*, Warszawa 1966

S.Bruhn, *Przewodnik interpretacji pianistycznej*, Katowice 1998

Zakres I i II (zakres I – studenci bez przygotowania lub po fortepianie obowiązkowym w szkole muzycznej I stopnia; zakres II – studenci po fortepianie głównym w szkole muzycznej I stopnia lub obowiązkowym w szkole muzycznej II stopnia):

Gamy – gamy dur – moll z krzyżykami i bemolami do minimum dwóch znaków przykluczowych z uwzględnieniem czterodźwięków i kadencji.

Z.Drzewiecki, J.Ekier, J.Hoffmann, A.Rieger (opr.) – Gamy i pasaże z.I i II

Zakres I – IV (zakres III – studenci po fortepianie na Wydziale Rytmiki w szkole muzycznej II stopnia; zakres IV – studenci po fortepianie głównym w szkole muzycznej II stopnia):

Etiudy – zróżnicowane pod względem technicznym; wybór uzależniony od indywidualnych potrzeb studenta; do przestudiowania trzy utwory w semestrze.

St.Raube (opr.) – Etiudy z.I i II

H.Berens – Najnowsza szkoła biegłości op.61

W.Sawicka, G.Stempniowa (opr.) – Zbiór etiud z.IV – VI

K.Czerny – Etiudy op. 299, op.636, op. 718, op. 740, op. 834

F.Liszt – Etiudy op. 1

H.Bertini – Etiudy op.100

J.Duvernoy – Etiudy op. 299

S.Heller – Etiudy op.45,46,47

J.Moscheles – Etiudy op. 70

M. Moszkowski – Etiudy op. 72

Z.Śliwiński (opr.) – Wybór etiud

Polifonia

Zakres I i II

Muzyka dawna – utwory kompozytorów Baroku; do przestudiowania trzy pozycje w semestrze.

J.Hoffmann, A.Rieger (opr.) – Dawne tańce i melodie z.I, II i III

J. F.Haendel – 12 łatwych utworów

Zakres III i IV

Jan Sebastian Bach – do przestudiowania dwie formy w semestrze.

J.S. Bach – Inwencje dwugłosowe i Inwencje trzygłosowe

J.S.Bach – Suity francuskie

J.F.Haendel – Suity

D.Cimarosa – Sonaty

J.S.Bach – Das wohltemperierte Klavier t. I i II

Klasyka

Zakres I i II

Sonatina klasyczna – do przestudiowania dwa utwory w semestrze.

J.Hoffmann, A.Rieger – Sonatiny z. I i II

St.Raube – Sonatiny z. I i II

J.Haydn – 6 łatwych wariacji C-dur **Zakres**

III i IV

Sonata klasyczna lub romantyczna część II – do przestudiowania jedna pozycja w semestrze.

M.Clementi – Sonaty

W.A.Mozart – Sonaty

J.Haydn – Sonaty

E.Grieg – Sonata e-moll op.7

D.Kabalewski – Wariacje d-moll op.53

W.A.Mozart – Rondo D-dur

L. van Beethoven – Sonaty

Utwór dowolny

Zakres I – IV do przestudiowania dwa utwory w semestrze.

P.Czajkowski – Album dla młodzieży op. 39

E.Grieg – Utwory liryczne op.12 i op. 43

D.Kabalewski – Utwory wybrane op.27

R.Schumann – Album dla młodzieży op. 68

F.Schubert – Wybór tańców

F.Mendelssohn – Pieśni bez słów

S.Prokofiew – Muzyka dziecięca op. 65

C.Debussy – Kącik dziecięcy

W.Lutosławski – Melodie ludowe

K.Szymanowski – Mazurek, Krakowiak

F.Chopin – Drobne utwory; Preludia op. 28; Nokturny

G.Bacewicz – Suita dziecięca

A.Koszewski – Przystroje

T.Szeligowski – Mazurek, Preludium, Menuet

F.Chopin – Polonezy dziecięce; Walce

Zakres I – IV – czytanie nut a'vista i transpozycja.

E2. Literatura uzupełniająca

J.Habela, *Słowniczek muzyczny*, Warszawa 2022
D.Wójcik, *Nauka o muzyce. Wiadomości wstępne – instrumenty, formy i polska muzyka ludowa*, Kraków 2017
D.Wójcik, *ABC form muzycznych*, Kraków 1999
F.Wesołowski, *Zasady muzyki*, Warszawa 2021
S.Hodge, *Krótką historia sztuki*, Warszawa 2018
J.Wierszyłowski, *Psychologia muzyki*, Warszawa 1981

G. Nakład pracy studenta	
Forma aktywności	średnia liczba godzin
godziny kontaktowe z nauczycielem	60
przygotowanie do zajęć	40
opracowanie materiału po zajęciach	40

konsultacje/ egzamin/sprawdzian/przegląd/przesłuchanie	20
--	----

F. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu						
Warunki zaliczenia				Warunki egzaminu		
Semestr 1 – zaliczenie z oceną na podstawie systematycznej pracy i udziału we wszystkich zajęciach oraz poziomu wykonania z pamięci trzech utworów: - etiuda (dobór uzależniony od potrzeb technicznych studenta); - klasyka (allegro sonatowe); - utwór dowolny; - gamy i pasaże dur i moll (wg. koła kwintowego). Semestr 2 – zaliczenie z oceną wykonanie z pamięci trzech utworów: - etiuda (dobór uzależniony od potrzeb technicznych studenta); - barok (muzyka dawna – kompozytorzy Baroku); - utwór dowolny; - akompaniament; - kadencje dur i moll. Semestr 3 – zaliczenie z oceną Prezentacja z pamięci programu wyraźnie wskazującego na postępy w nauce: - etiuda na podwójne dźwięki; - klasyka (cz.II lub cz. II i III Sonatiny lub Sonaty, Wariacje); - utwór dowolny samodzielnie wybrany (po konsultacji z pedagogiem prowadzącym) i przygotowany przez studenta; - czytanie a’vista i transpozycja.				Semestr 4 – egzamin - etiuda palcowa; - polifonia (J. S. Bach, G. F. Haendel); - utwór dowolny – Muzyka polska; - akompaniament (pieśni kompozytorów polskich, ze wskazaniem na utwory St. Moniuszki - 150 rocznica śmierci kompozytora) lub zespół kameralny.		
Inne:						
ocena celująca (25 pkt)	ocena bardzo dobra (21-24 pkt)	ocena dobra plus (19-20 pkt)	ocena dobra (16-18 pkt)	ocena dostateczna plus (14-15 pkt)	ocena dostateczna (11-13 pkt)	ocena niedostateczna (10 pkt)

przygotowanie do egzaminu/przeglądu/przesłuchania	40
suma godzin	200
liczba punktów ECTS	8

mgr Rafał Kowalczyk.....
Podpis Autora treści sylabusu

.....
Podpis Osób odpowiedzialnych dydaktycznie

dr hab. Joanna Tylkowska-Drożdż, prof. AS
Podpis Przewodniczącego Rady Programowej

30.01.2023.....
Data sporządzenia sylabusu